

Viipurin Suomalaisen
Kirjallisuusseuran
toimitteita

14

HELSINKI 2003

ISSN 1236-4304

Lappeenrannan Kirjapaino Oy 2003

Salli Kivi-Koskinen

Muistellen menneitä

Kirjoitettu todennäköisesti yhdistyksen viimeiseen kokoukseen vuonna 1962

Raitiovaunun kello kilisee, mutta ohi ajoi. Ei tullut vielä ketään. Suurien riippakoivujen alla on vanha talo täysin valaistuna. Kahvipöytä on valmiina. Siinä on monenmoisia herkkuja. On iso rinkilä, marmorikakku, tavallinen maustekakku, pikkuleipiä: ässiä, Hanna-tädin kakkuja ym. oman keittiön tuotteita. Kodin johtajatar Irma Verona on touhunnut pikku apulaisineen koko päivän. Kaikki pitäisi nyt olla valmiina. Hän luo vielä viimeisen silmäyksen ympärilleen odottaessaan johtokunnan rouvia kokoukseen. Henni ja Teller-vo tuovat vielä jotain puuttuvaa pöytään. Toiset lapset siistittyinä odottavat tätien saapumista. Tämä on heille oikein juhlapäivä.

Nyt kilisee vanhanaikainen ovikello ja oven avautuessa kuuluu heti iloista puheensorinaa ja "aivan niin, aivan niin". Sieltä saapuvat yhdistyksen perustavat jäsenet: monivuotinen varapuheenjohtaja Jenny Leskinen, joka innolla ja uutteruudella on yhdistyksen alusta alkaen uhrannut sen hyväksi sekä aikaa että varoja.

Toinen perustava jäsen Irene Ekroos on vähän vanhanaikainen, hieno, tulusieluinen rouva, jolle vähäosaisten asia on ollut sydämen asiana. Samalla oven avauksella tulee lempeästi hymyillen hiljainen, mutta paljon aikaansaava, aina ystävällinen nimensä arvoinen Helmi Klockars. Hänen näppärät sormensa ovat vuosien kuluessa valmistaneet tuhansia laskiasvippoja.

Puuportaissa kuuluu taas kopinaa ja kello rämisee. Lapset juoksevat kilvan avaamaan: "Hyvää iltaa, hyvää iltaa" kuuluu puolin ja toisin. "Halot tulevat huomenna, mieheni sanoi, ettei tänään auto joutanut. Olemme ostaneet paljon uutta tavaraa: lautasia, lasia, kastrullia, mukia ym. ja saimme hyvin halvalla. Ystävä Matti lupasi vielä järjestää kankaita." Näin keskustelevat tullessaan innokkaat taloustoimikunnan jäsenet Bertta Karjalainen ja Elma Tar-

kiainen. Bertta Karjalaisen ansiosta ja hänen miehensä tukkukauppias Vihi Karjalaisen avuliaisuudesta olisi yhdistys saanut ikioman talon, jos kohtalo ei olisi toisin määrännyt. Elma Tarkiaiselle on uskottu monenmoisia tehtäviä. Liioittelematta ei tainnut olla yhtään toimikuntaa, ettei hänen pitänyt olla mukana, joko vakinaisena tai tilapäisenä auttajana. Olipa aamu tai ilta, aina hän oli valmiina lähtemään joko kerjuulle tai arpoja kauppaamaan.

Taas soi ovikello ja sisään sipsuttaa sirosti puheenjohtajanne Saara Tarkiainen. Hänellä on tänään varattu paljon asioita kokouksen harkittavaksi, mutta hän ei puhu niistä vielä, vaan istuu hymyillen pöydän päähän. Hän on ollut yhdistyksemme A ja O, pääministeri, joka vaivojaan säästämättä on hoidellut yhdistyksen asioita. On ollut myös ulkoministeri, joka on hoidellut vaikeat neuvottelut hallituserrojen ja muiden ulkopuolisten kanssa. Puheenjohtajan mukana tulee aina Tammissuolta asti Helmi Pyrhönen, jonka hyväntahtoinen nauru ja leikinlaskut kuuluvat jo kauas. Hän oli innokas auttaja kukkien valmistamisessa ja hevosten ja autojen koristelussa. Nousipa keran auton lavalle, joka oli laitettu laivaksi, mutta alastullessa tuli pulma eteen.

Lasten makuusalista kuuluu iloista puheen porinaa. Sieltä tulevat rahastonhoitajamme Signe Nordström ja entinen varapuheenjohtaja ja sihteeri Elna Käkönen. He ovat tulleet jo aikaisemmin kuin muut ja ovat ehtineet tehdä talossa täyden tarkastuksen. Rahastonhoitajan mielestä on joku ostos ollut liian kallis, mutta ei auta vaan täytyyhän lasku maksaa. Hän on aivan yhdistyksen alusta alkaen hoitanut taidolla ja huolella vaikeata varainhoitoa. Iloinnut silloin, kun pankkitilit ovat kasvaneet ja huolestuneena laskenut, jos menot ovat suurentuneet. Arpajaishommien aikana hän uhrasi kaikki vapaa-aikansa yhdistyksen hyväksi. Kiersi pitkin kaupunkia sekä pyytämässä että ostamassa. Voittojen piti aina olla hyviä eikä mitään rihkamaa. Maine ei saanut mennä, se oli Signe Nordströmin periaate. Elna Käkönen lempeänä seuraa ystävänsä hommia auttaen ja väliin varovasti oikaisten. Hän on yksi niitä hiljaisia hyvän työn tekijöitä, joita maailmassa on useita, mutta jotka usein unohdetaan.

Missähän viipyvät Emma ja Elli? Lapset ovat jo monta kertaa juosseet ovelle kurkistamaan ja viimein kuuluu iloinen huudahdus: Jo tulevat! Emma Vils-kalla on ollut päivällisvieraita kotona eikä tahtonut millään ehtiä lähtemään. Hänellä on paljon uusia aatteita mielessään ja kotinsa on aina avoin sekä kokouksille että näytelmäharjoituksille, vaikka ei aina muistanut itse olla kotonaan. Elli Leppäsellä on taas ollut polvi kipeänä, mutta lupaa sentään lähteä Sallin kanssa kiertämään kaupunkia ja myymään juhan pääsylippuja. Sinä hommassa hän on yliveto. Kun Sallin mielestä oli aivan turha tarjota jollekulle niin Elli vain puhui ja selitti leikillisesti hymyillen ja niin vaan kaupat tulivat tehtyä, vieläpä useampi lippu. Ja päälle päätteeksi lyötiin ilois-

ti kättä ja sanottiin "näkemiin juhlassa". Toinen tärkeä syy oli pakottanut Elin tulemaan kokoukseen. se oli lasten uudet puvut, jotka myös olivat aina hänen huolensa.

Ketähän sieltä nyt tulee, kun eivät osaa edes kelloa soittaa. No, piriseehän se vähän. Katri Sarkko ja Anni Tirkkonen tulevat ensikertalaisina. "Tervetuloa vaan", sanoo puheenjohtaja. Katri Sarkko näppäränä sormistaan olikin innokas ompeluseuran jäsen. "Minä en ole koskaan kuulunut ompeluseuraan, enkä osaa käsitöitä tehdä", huudahtaa Anni Tirkkonen, mutta kyllä kaunis tommuliina valmistui. Ei sen tekoon mennyt vuotta pitempää aikaa. Sääli vain, että sekin jäi sodan jalkoihin.

Iloisesti nauraen saapuu Martta Sinkkonen. Hänellä on vielä hyvässä muistissa miten viimeisten arpajaisten aikana juoksi ympäri kaupunkia myymässä viimeisiä arpoja ja sitten väsyneenä istui Studen tupakkakaupan takahuoneessa voittoja jakamassa.

Mutta täytyyhän arkisen työn ohella olla mielen virkistystäkin. Siitä piti huolen Lasten Ystävät -yhdistyksen satakieli Aggi Rauramo, joka kokouksissa ja ompeluseuroissa ilahdutti meitä "robotteja" kauniilla laulullaan.

Paikkakunnalta muuton takia Toini Meurmanin toiminta supistui lyhyeen, mutta sillä lyhyellä ajalla, kun hän oli mukana, ennätti sentään ajoneuvojen koristeluun sijoittaa runsaasti arkkitehtuuria ja osoittaa, ettei hän laskiaisajoja järjestettäessä pelännyt kylmää eikä sadetta.

Nyt soi vielä ovikello hiljaa ja arkaillen. Sisään tuli kutsuttuna herttainen Anna Kannel. Hän on vasta hiljattain muuttanut kaupunkiimme, mutta me olimme jo ennättäneet tutustua häneen ja harkinneet hänet sopivaksi joukkoomme. Välittömällä sydämellisyydellään hän valloittikin meidät kaikki. Sääli vain, että yhteistyö loppui niin äkkiä.

Suurella työmaalla tarvitaan paljon erikoismestareita. Yhdistyksellämme oli ilo ja onni omata paljon sellaisia ja Greta Valvanteen näyttämölliset lahjat ja taipumukset tuottivat yhdistyksellemme paljon hyötyä ja iloa. Ikävä, ettei Lasten Ystävät yhdistys ole voinut järjestää mitään ansiomerkkejä, joita olisi voinut antaa kiitollisuudella pitkäaikaisesta työstä. Sellaisen olisivat ansainneet rouvat Björninen ja NUpponen, jotka taidolla ja uskollisuudella ovat toimineet tilintarkastajina pitkän ajan.

Herkut viimeisenä. Niistä on aina pitänyt huolen rouva Anna Toropainen, josta hänelle suuret kiitokset.

Taas kopisevat portaat ja johtokunnan jäsenet lähtevät hiljalleen koteihinsa. Talo jää riippakoivujen alle punertavan villiviinin ympäröimänä. Neiti Verona korjaa kahvipöytää ja sammuttelee valoja. Eipä kukaan silloin osannut arvata, että se olisi viimeinen kokous Viipurissa.